

Program studiów

Kierunku: Położnictwo obowiązujący od r.a.:2025/2026

Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Część A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW

1. Koncepcja kształcenia (zgodna ze strategią Uniwersytetu oraz zapotrzebowaniem społeczno-gospodarczym, uwzględniająca przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)

Na kierunku położnictwo kształcą się przyszłe położne/położni, których zadaniem jest troska o zdrowie i życie ludzkie. Studentom przekazywane są umiejętności samodzielnego, krytycznego myślenia, swobody dyskusji, a przede wszystkim poszanowania takich wartości, jak humanizm i godność człowieka. Na kierunku położnictwo kształcimy studentów w oparciu o Standardy Kształcenia oraz zgodnie z zaleceniami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, kładąc duży nacisk na efekty kształcenia. Przy tworzeniu programu studiów wykorzystano najlepsze wzorce krajowe i zagraniczne. Kształcenie odbywa się w różnych, dostosowanych do potrzeb formach studiów (wykłady, seminaria, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe) w oparciu o kadrę specjalistów posiadających doświadczenia praktyczne we współpracy z zakładami opieki zdrowotnej. Nasza oferta edukacyjna konsultowana jest z szeroko pojętym otoczeniem społecznym – mieszkańcami regionu, władzami, podmiotami społecznymi i gospodarczymi (interesariusze zewnętrznymi). Kształcenie na kierunku położnictwo daje podstawę do zapewnienia wszechstronnej edukacji zawodowej studentów, umożliwiającej zdobycie wysokich kompetencji zawodowych, profesjonalizmu w działaniu praktycznym, co stanowi atrybut podczas zatrudniania absolwentów, tak na rynku lokalnym, w kraju, jak i za granicą. Absolwenci kierunku położnictwo przygotowani są do pracy zawodowej na najwyższym poziomie. Podejmują pracę w placówkach ochrony zdrowia świadcząc usługi zdrowotne na rzecz społeczności, w której pracują. Zasadniczą misją Uniwersytetu Medycznego jest odkrywanie i rozpowszechnianie wiedzy poprzez badania naukowe w zakresie szeroko rozumianych nauk o życiu, kształcenie kadr medycznych z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania, wreszcie dbałość o stan zdrowia mieszkańców Poznania, Wielkopolski, a także całego kraju. Zgodnie z misją Uniwersytetu Medycznego, na Wydziale Nauk o Zdrowiu, gdzie realizowane są zajęcia dydaktyczne na kierunku położnictwo, prowadzone są badania naukowe, poszerzające i wytyczające nowe kierunki i pola badawcze. Prowadzone są programy wymiany krajowej, jak i międzynarodowej w zakresie wyjazdów studentów na programy stypendialne, z zachowaniem zasad dobrej praktyki oraz wolności badań naukowych.

2. Ogólne cele kształcenia (w tym uzasadnienie utworzenia/prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu)

Celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu położnej/położnego. Absolwent kierunku Położnictwo studiów pierwszego stopnia posiada ogólną wiedzę medyczną

oraz wiedzę szczegółową z zakresu położnictwa, ginekologii, neonatologii, nauk humanistycznych i społecznych. Posiada także umiejętności w zakresie wykonywania świadczeń zdrowotnych wobec: kobiety i jej rodziny; kobiety ciężarnej; kobiety rodzącej oraz położnicy i noworodka w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-ginekologicznej – przedkoncepcyjnej, prenatalnej, perinatalnej oraz w okresie przekwitania i senu. Kolejnym nadrzędnym celem jest przygotowanie absolwenta do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do pacjenta uwzględniającego poszanowanie i respektowanie jego praw.

3. Sylwetka absolwenta (opis kwalifikacji absolwenta w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się)

Dyplom licencjata położnictwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo, który:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- 1) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;
- 2) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
- 3) etiologię, patomechanizm, objawy, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutyczno-opiekuńczego w wybranych jednostkach chorobowych w zakresie chorób wewnętrznych, chirurgii, pediatrii i psychiatrii;
- 4) specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii, ginekologii i ginekologii onkologicznej;
- 5) modele opieki położniczo-ginekologicznej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia;
- 6) funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 7) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
- 8) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu położnej; 9) zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu położnej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-neonatologicznej, ginekologicznej, onkologiczno-ginekologicznej, uroginekologicznej, prekonceptyjnej, prenatalnej i perinatalnej noworodkowi oraz kobiecie ciężarnej, rodzącej, w okresie połogu, z chorobą ginekologiczną, w tym ginekologiczno-onkologiczną, a także w okresie klimakterium i senu;
- 2) rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w ciąży i wykonywać badania niezbędne w monitorowaniu prawidłowego rozwoju ciąży;
- 3) prowadzić i przyjmować poród drogami natury (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) i poród z położenia miednicowego, w tym z nacięciem i szyciem krocza;

- 4) monitorować stan płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u kobiety w okresie ciąży, porodu i porodu oraz u jej dziecka;
- 5) podejmować, do czasu przybycia lekarza, konieczne działania w sytuacjach nagłych, w tym ręcznie wydobyć łożysko i ręcznie zbadać macicę;
- 6) sprawować opiekę nad matką, noworodkiem i niemowlęciem w oddziale neonatologii, w tym promować karmienie naturalne, monitorować przebieg okresu poporodowego oraz badać noworodka, a także podejmować w sytuacjach nagłych wszelkie niezbędne działania, w tym natychmiastową reanimację;
- 7) sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę ginekologiczno-położniczą, onkologiczno-ginekologiczną oraz uroginekologiczną nad kobietą;
- 8) sprawować opiekę nad osobami w sytuacji zaburzeń płodności oraz w zakresie planowania rodziny;
- 9) prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa w różnych okresach życia prokreacyjnego, promowania zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia, w tym poradnictwem laktacyjnym;
- 10) prowadzić profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych oraz zaburzeń płodności par;
- 11) usuwać szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek w ramach uprawnień zawodowych położnej;
- 12) przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji położnej;
- 13) przeprowadzać badania kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, w tym szczepienia ochronne okresu noworodkowego i zalecane kobietom ciężarnym, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;
- 14) wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjentki w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać cechy zapisu patologicznego oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;
- 15) udzielać świadczeń specjalistycznych z zakresu resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka i dorosłego, obejmujących planowanie, realizowanie, interpretowanie i ocenianie podejmowanych działań, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
- 16) przygotować i podać pacjentce leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
- 17) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich
- 18) komunikować się z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, a także z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji, oraz

przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;

19) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgniacyjnych;

20) udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;

21) dokonywać analizy jakości opieki położniczo-neonatologicznej, ginekologicznej i ginekologiczno-onkologicznej oraz podejmować działania na rzecz jej poprawy;

22) organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarek lub położnych lub w zespołach interprofesjonalnych;

23) stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej położnej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1) kierowania się dobrem pacjentki, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w

2) relacji z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem w ramach uprawnień zawodowych położnej;
2) przestrzegania praw pacjentki i zasad humanizmu;

3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu położnej zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentką;

4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;

5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjentki;

7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w ramach uprawnień zawodowych położnej.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

4. Nazwa kierunku studiów (adekwatna do zakładanych efektów uczenia się)

Położnictwo

5. Poziom studiów (studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia inżynierskie)

Studia pierwszego stopnia

6. Forma lub formy studiów (studia na tym samym kierunku studiów, prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej powinny umożliwić studentowi uzyskanie tych samych efektów uczenia się)

Stacjonarne

7. Profil studiów (ogólnoakademicki lub praktyczny)

Praktyczny

8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin (do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)

100%					
DYSCYPLINA 1 WIODĄCA	%	DYSCYPLINA 2	%	DYSCYPLINA 3	%
Nauki Medyczne	85	Nauki o Zdrowiu	15		

9. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata

Odporność na stres
Samodzielność i inicjatywa
Umiejętność organizacji pracy własnej
Zdolności analityczne
Umiejętność poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji
Budowanie relacji z pacjentem
Komunikatywność, empatia
Nastawienie na współpracę
Umiejętność rozwiązywania problemów

10. Kryteria kwalifikowania kandydatów oraz przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia I stopnia kierunku Położnictwo powinni spełniać kryteria zawarte w aktualnej Uchwale Senatu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, określającej warunki i tryb rekrutacji na studia w danym roku akademickim.

11. Zasady i warunki ukończenia studiów

Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest:

- 1) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów,
- 2) złożenie egzaminu dyplomowego,

12. Możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów

Absolwent po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu położnej realizuje swoje zadania zawodowe w Polsce i państwach Unii Europejskiej w:

- pionie opieki położniczo-ginekologicznej i neonatologicznej w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej; w tym w lecznictwie zamkniętym oraz specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej, w ramach praktyki indywidualnej i grupowej;
- w szpitalach i klinikach: w sali porodowej, w oddziałach: położniczym, patologii ciąży, ginekologicznym, onkologii ginekologicznej, neonatologicznym, patologii noworodka, sali operacyjnej położniczo-ginekologicznej;
- specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej: domy narodzin, poradnie: ginekologiczno-położnicze, onkologii ginekologicznej, patologii ciąży, okresu przekwitania, profilaktyki chorób piersi, endokrynologiczno-ginekologiczna, leczenia niepłodności, seksuologiczne, neonatologiczne, laktacyjne, promocji zdrowia;
- szkołach rodzenia;
- placówkach opiekuńczo-wychowawczych-żłobki

Kontynuacja kształcenia:

absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia na kierunku Położnictwo lub Zdrowie Publiczne, a po rozpoczęciu pracy zawodowej - do podjęcia różnych form kształcenia podyplomowego (szkolenia specjalizacyjne, kursy specjalistyczne, kwalifikacyjne i dokształcające).

13. Praktyki zawodowe (zasady i forma odbywania praktyk zawodowych, jeśli program je przewiduje)

Szczegółowe zasady i formy odbywania studenckich praktyk zawodowych ustalane są na wydziale uczelni. Wymiar praktyk dla kierunku studiów określa rozporządzenie w sprawie standardów nauczania dla poszczególnych kierunków i poziomów kształcenia. Praktyki są prowadzone w grupach. Liczba studentów w grupie powinna umożliwiać realizację programu praktyk, uwzględniać uwarunkowania merytoryczne oraz względy bezpieczeństwa. Wydział organizuje praktyki, w ramach zawartych przez Uczelnię porozumień z podmiotami na realizację praktyk. Praktyki mogą być realizowane w miejscowości będącej siedzibą i bazą Uczelni, w stałym miejscu zamieszkania studenta lub w innym miejscu, także za granicą. Dopuszcza się możliwość odbycia praktyki indywidualnie zorganizowanej przez studenta, poza jednostkami wyznaczonymi przez Uczelnię. Student indywidualnie organizujący praktykę w wybranym przez siebie podmiocie, w kraju lub za granicą, musi uzyskać zgodę opiekuna praktyk. Podstawą wyrażenia zgody na indywidualne organizowanie przez studenta praktyki, jest złożenie wniosku. Porozumienia z podmiotami, w których odbywają się indywidualnie zorganizowane przez studenta praktyki, zawierane są bez zobowiązań finansowych ze strony Uczelni. Praktyki zawodowe są realizowane pod kierunkiem osoby prowadzącej praktykę (położną), pracownika danego przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego. Nadzór nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje opiekun praktyk w uczelni.

Część B. INFORMACJE PODSTAWOWE O KIERUNKU

1. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: licencjat połoźnictwa

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: VI

3. Liczba semestrów: 6

4. łączna liczba punktów ECTS: 180

5. łączna liczba godzin zajęć: 4176

6. łączna liczba pkt ECTS zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli:

łączna Liczba ECTS z bezp. udziałem nauczycieli	% ECTS z bezp. udziałem nauczycieli w łącznej liczbie ECTS programu studiów
151,23	84,01%

7. Liczba punktów ECTS zajęć z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych (min. 5 pkt. ECTS w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne i społeczne):15

8. Wymiar oraz liczbę punktów ECTS praktyk zawodowych (jeżeli program je przewiduje):

ECTS	Wymiar (liczba godzin)
46	1200

Część C. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O KIERUNKU

1. Efekty uczenia się (jednakowe dla obu form studiów)

Lp.	Symbol efektu uczenia się	Treść kierunkowego efektu uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
WIEDZA – w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie			
1	A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;	
2	A.W2.	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodowego;	
3	A.W3.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	
4	A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, powłoki wspólnej, układu hormonalnego, układu immunologicznego;	
5	A.W5.	fizjologię rozrodu i laktacji;	
6	A.W6.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	
7	A.W7.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	
8	A.W8.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej oraz humoralnej i komórkowej;	
9	A.W9.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	
10	A.W10.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	
11	A.W11.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	
12	A.W12.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	
13	A.W13.	procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;	
14	A.W14.	stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;	
15	A.W15.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	
16	A.W16.	budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;	
17	A.W17.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	

18	A.W18.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce, w tym w diagnostyce prenatalnej;	
19	A.W19.	problematykę genetycznych i immunologicznych przyczyn niepłodności;	
20	A.W20.	nowoczesne techniki badań genetycznych;	
21	A.W21.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	
22	A.W22.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	
23	A.W23.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	
24	A.W24.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	
25	A.W25.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	
26	A.W26.	klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	
27	A.W27.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	
28	A.W28.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	
29	A.W29.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	
30	A.W30.	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	
31	A.W31.	podstawowe zasady farmakoterapii; A.W32. zasady farmakoterapii i fitoterapii w	
32	A.W32.	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;	
33	A.W33.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
34	A.W34.	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	
35	A.W35.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	
36	B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka i jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	
37	B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, w tym zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	
38	B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	
39	B.W4.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości oraz cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	
40	B.W5.	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;	
41	B.W6.	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;	
42	B.W7.	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senu oraz tranzykcji płci;	

43	B.W8.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	
44	B.W9.	specyficzne problemy psychologiczne występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy i klimakterium);	
45	B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, w szczególności w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej;	
46	B.W11.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	
47	B.W12.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	
48	B.W13.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	
49	B.W14.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstawaniu;	
50	B.W15.	pojęcia i zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	
51	B.W16.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	
52	B.W17.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	
53	B.W18.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	
54	B.W19.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	
55	B.W20.	społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądaney oraz problemy małoletnich i samotnych matek;	
56	B.W21.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu położnej;	
57	B.W22.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	
58	B.W23.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	
59	B.W24.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	
60	B.W25.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	
61	B.W26.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	
62	B.W27.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	
63	B.W28.	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej oraz formy prawne wykonywania zawodu położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	
64	B.W29.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu położnej, z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	
65	B.W30.	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa przysługujące kobiecie rodzącej oraz uprawnienia związane z rodzicielstwem;	
66	B.W31.	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	
67	B.W32.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	
68	B.W33.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	

69	B.W34.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	
70	B.W35.	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	
71	B.W36.	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	
72	B.W37.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (<i>International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems</i> , ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (<i>International Classification of Functioning, Disability and Health</i> , ICF) oraz procedur medycznych;	
73	B.W38.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej położnej;	
74	B.W39.	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;	
75	B.W40.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;	
76	B.W41.	Kodeks etyki dla położnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (<i>International Confederation of Midwives</i> , ICM) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	
77	B.W42.	problemy bioetyczne w aspekcie sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (w szczególności klonowanie embrionów ludzkich), eutanazji oraz surogacji, procedur adopcyjnych i ustalania ojcostwa, a także tranzykcji płci;	
78	B.W43.	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji położniczych zgodnych z etyką zawodową;	
79	B.W44.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	
80	B.W45.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	
81	B.W46.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	
82	B.W47.	proces podejmowania decyzji w zespole;	
83	B.W48.	metody samooceny pracy zespołu;	
84	B.W49.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	
85	B.W50.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	
86	B.W51.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentce lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentką, jej rodziną	

		lub opiekunem;	
87	B.W52.	zasady komunikowania się z pacjentką odmienną kulturowo oraz pacjentką niedowidzącą i niewidzącą oraz niedosłyszącą i niesłyszącą;	
88	B.W53.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	
89	C.W1.	status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju zawodowego położnej;	
90	C.W2.	definicję zawodu położnej według Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), funkcje i zadania zawodowe położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;	
91	C.W3.	udział położnej w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	
92	C.W4.	istotę opieki położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);	
93	C.W5.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa oraz obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarstwa i położniczych w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	
94	C.W6.	metody, sposoby, zasady, techniki, procedury i algorytmy stosowane w praktyce zawodowej położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu oraz jej dzieckiem, a także nad kobietą zagrożoną chorobą i kobietą z chorobą ginekologiczną, oraz w związku z transycją płci;	
95	C.W7.	czynniki wpływające na przebieg gojenia się ran oraz sposoby gojenia się ran i zasady postępowania z raną czystą, zanieczyszczoną i zakażoną;	
96	C.W8.	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykonywane w okresie noworodkowym i niemowlęcym oraz zalecane kobietom w okresie ciąży, oraz ich działanie;	
97	C.W9.	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych;	
98	C.W10.	procedury wykonywania szczepień ochronnych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki i osoby wykonującej szczepienie;	
99	C.W11.	zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług położniczych i prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji w postaci elektronicznej, oraz jej zabezpieczenia;	
100	C.W12.	koncepty i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	
101	C.W13.	zadania położnej w zakresie promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	
102	C.W14.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	
103	C.W15.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych położnej oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	
104	C.W16.	kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej, warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz zasady kontraktowania i koordynowania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	
105	C.W17.	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa, procedury obowiązujące w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie	

		szczepień ochronnych;	
106	C.W18.	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego i chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	
107	C.W19.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;	
108	C.W20.	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią, oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;	
109	C.W21.	zasady oceny stanu odżywienia, przyczyny i rodzaje niedożywienia oraz zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	
110	C.W22.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	
111	C.W23.	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na położniczych stanowiskach pracy;	
112	C.W24.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na położniczych stanowiskach pracy;	
113	C.W25.	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	
114	C.W26.	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej położnej;	
115	C.W27.	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	
116	C.W28.	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w położnictwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	
117	C.W29.	uwarunkowania zapewnienia jakości w opiece położniczej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	
118	C.W30.	zakres badania podmiotowego i badania fizykalnego noworodka (z uwzględnieniem oceny odruchów noworodkowych), niemowlęcia i pacjenta dorosłego w zakresie uprawnień zawodowych położnej;	
119	C.W31.	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i badania fizykalnego;	
120	C.W32.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego, w szczególności noworodka, niemowlęcia oraz kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia, dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	
121	C.W33.	system opisu objawów i dolegliwości pacjentki według schematów OLD CART (<i>Onset</i> – objawy/dolegliwości, <i>Location</i> – umiejscowienie, <i>Duration</i> – czas trwania, <i>Character</i> – charakter, <i>Agravating/Alleviating factors</i> – czynniki nasilające/łagodzące, <i>Radiation</i> – promieniowanie, <i>Timing</i> – moment wystąpienia), FIFE (<i>Feelings</i> – uczucia, <i>Ideas</i> – idee, <i>Function</i> – funkcja, <i>Expectations</i> – oczekiwania), SAMPLE (<i>Symptoms</i> – objawy, <i>Allergies</i> – alergie, <i>Medications</i> – leki, <i>Past medical history</i> – przebyte choroby/przeszłość medyczna, <i>Last meal</i> – ostatni posiłek, <i>Events prior to injury/illness</i> – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);	
122	C.W34.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES (<i>Problem</i> – problem, <i>Etiology</i> – etiologia, <i>Symptom</i> – objaw);	
123	C.W35.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez położną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	
124	C.W36.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	
125	C.W37.	zasady przygotowania pacjentki do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	

126	C.W38.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, zaburzenia elektrolitowe, niedokrwienie, martwica mięśnia sercowego);	
127	C.W39.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	
128	C.W40.	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem roli specjalisty do spraw epidemiologii;	
129	C.W41.	zasady profilaktyki, mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	
130	C.W42.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	
131	C.W43.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej położnej;	
132	C.W44.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjentki;	
133	C.W45.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń realizowanych przez położną;	
134	C.W46.	rodzaje systemów telemedycznych, z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	
135	C.W47.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	
136	C.W48.	zakres i zasady udziału położnej w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	
137	D.W1.	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, przedwczesnego i patologicznego, zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych oraz standardy prowadzenia porodu przez położną;	
138	D.W2.	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny, ułożenia odgięciowe), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej kobiety rodzącej i porodów bliźniaczych;	
139	D.W3.	powikłania przebiegu porodu zależne od nieprawidłowej budowy miednicy kostnej kobiety rodzącej, nieprawidłowego usytuowania płodu w macicy, zaburzeń w przebiegu mechanizmu porodowego, zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, zaburzeń w rozwieraniu części pochwowej szyjki macicy, zaburzeń w funkcjonowaniu, oddzielaniu i wydalaniu łożyska oraz zasady postępowania w tych sytuacjach położniczych;	
140	D.W4.	zadania położnej podczas porodu ze znieczuleniem farmakologicznym, porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego oraz porodu martwego dziecka;	
141	D.W5.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (w tym krwotoki położnicze, zator wodami płodowymi, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);	
142	D.W6.	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody preindukcji, indukcji i stymulacji czynności skurczowej;	
143	D.W7.	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem	

		zróżnicowanych metod łagodzenia bólu porodowego;	
144	D.W8.	metody monitorowania dobrostanu płodu w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu w okresie okołoporodowym;	
145	D.W9.	zasady opieki nad noworodkiem bezpośrednio po urodzeniu;	
146	D.W10.	uwarunkowania stanu zagrożenia życia noworodka oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	
147	D.W11.	początkowe i zaawansowane zabiegi wykonywane podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
148	D.W12.	zadania położnej w monitorowaniu przebiegu ciąży i ocenie ryzyka położniczego;	
149	D.W13.	metody i techniki komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą lub stosowane leczenie;	
150	D.W14.	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;	
151	D.W15.	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w okresie ciąży fizjologicznej i ciąży o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu, a także wydolności łożyska, oraz rolę położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;	
152	D.W16.	zasady monitorowania stanu płodu za pomocą fonokardiografii i elektrokardiografii (bezpośredniej, brzusznej);	
153	D.W17.	zasady i metody monitorowania stanu płodu w stanach zagrożenia życia kobiety ciężarnej (w tym wstrząs, rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe, zrzucawka, ostry brzuch);	
154	D.W18.	rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz z zaburzeń psychicznych;	
155	D.W19.	zadania położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży i porodu, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych u kobiety;	
156	D.W20.	definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, nad noworodkiem i ich rodziną;	
157	D.W21.	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią oraz działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;	
158	D.W22.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;	
159	D.W23.	uwarunkowania i zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej, w tym perinatalnej opieki hospicyjnej;	
160	D.W24.	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;	
161	D.W25.	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną i rodzącą oraz z noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;	

162	D.W26.	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;	
163	D.W27.	elementy diagnostyki prenatalnej (podstawy i wskazania do wykonania diagnostyki prenatalnej, badania prenatalne nieinwazyjne i inwazyjne);	
164	D.W28.	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;	
165	D.W29.	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;	
166	D.W30.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;	
167	D.W31.	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia, naturalne metody regulacji poczęć oraz rodzaje antykoncepcji;	
168	D.W32.	granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;	
169	D.W33.	cele i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz rolę położnej w tej opiece;	
170	D.W34.	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;	
171	D.W35.	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodno i nietrzymania moczu;	
172	D.W36.	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodno i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;	
173	D.W37.	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;	
174	D.W38.	rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach;	
175	D.W39.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie klimakterium;	
176	D.W40.	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;	
177	D.W41.	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;	
178	D.W42.	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodno pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (<i>International Federation of Gynecology and Obstetrics</i> , FIGO) oraz stopnie zaawansowania nowotworu według klasyfikacji stopnia zaawansowania nowotworu TNM (<i>Tumour</i> – guz (pierwotny), <i>Node</i> – węzeł (chłonny), <i>Metastases</i> – przerzuty (odległe));	
179	D.W43.	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodno i piersi;	
180	D.W44.	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;	
181	D.W45.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie noworodka i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości i stanu klinicznego;	
182	D.W46.	rodzaje odporności, czynniki modyfikujące odporność oraz odrębności układu odpornościowego noworodka;	
183	D.W47.	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadą i urazem	

		okołoporodowym, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV, w zależności od stopnia jego dojrzałości;	
184	D.W48.	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;	
185	D.W49.	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;	
186	D.W50.	działania profilaktyczne podejmowane wobec dziecka w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;	
187	D.W51.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarstwa w najczęstszych chorobach wieku rozwojowego, w szczególności chorobach niemowląt;	
188	D.W52.	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;	
189	D.W53.	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka, w szczególności niemowlęcia;	
190	D.W54.	zasady opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem, w szczególności niemowlęciem, w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	
191	D.W55.	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz postępowanie z raną oparzeniową u niemowlęcia i sposoby jej pielęgnowania;	
192	D.W56.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarstwa w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu człowieka;	
193	D.W57.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej w zakresie samodzielnego wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych oraz zasady wykonywania badania EKG i interpretowania jego wyniku;	
194	D.W58.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjentki w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
195	D.W59.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;	
196	D.W60.	zasady przygotowania pacjentki do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, specyfikę pracy w bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentką po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	
197	D.W61.	zasady opieki nad pacjentką z przetoką jelitową i przetoką moczową wyłonionymi czasowo i na stałe oraz pacjentką objętą terapią żywieniową;	
198	D.W62.	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;	
199	D.W63.	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym w depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senium;	
200	D.W64.	zasady postępowania wspierającego, edukacyjnego i psychoterapeutycznego w przypadku poronienia, urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego;	
201	D.W65.	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;	
202	D.W66.	stany zagrożenia zdrowia i ich objawy kliniczne oraz aparaturę wykorzystywaną w diagnostyce;	
203	D.W67.	wytyczne i zasady postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie według Polskiej Rady Resuscytacji (<i>Polish Resuscitation Council, PRC</i>) i	

		Europejskiej Rady Resuscytacji (<i>European Resuscitation Council, ERC</i>);	
204	D.W68.	zasady przyrządowego i bezprzyrządowego monitorowania stanu zdrowia kobiety i noworodka w intensywnej terapii;	
205	D.W69.	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Advanced Life Support, ALS</i>), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	
206	D.W70.	farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego (analgezja wziewna, regionalna i miejscowa, dożylna lub domięśniowe stosowanie opioidów), przygotowanie do analgezji, zasady postępowania w przypadku analgezji i monitorowania jej przebiegu oraz opieki nad kobietą rodzącą, w okresie połoгу i nad noworodkiem;	
207	D.W71.	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;	
208	D.W72.	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;	
209	D.W73.	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych, ginekologiczno-onkologicznych i chirurgicznych w obrębie piersi, w tym po mastektomii;	
210	D.W74.	zasady rehabilitacji wspierającej rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;	
211	D.W75.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	
212	D.W76.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	
213	D.W77.	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	
214	D.W78.	działania zapobiegające następstwom nagłych stanów zagrożenia zdrowia, w szczególności poresuscytacyjnym;	
215	D.W79.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty położnictwa;	
216	D.W80.	znaczenie badań naukowych dla praktyki zawodowej położnej i rozwoju zawodu położnej;	
217	D.W81.	położnicze organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	
218	D.W82.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w położnictwie;	
219	D.W83.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.	
UMIEJĘTNOŚCI- w zakresie umiejętności absolwent potrafi			
220	A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego;	

221	A.U2.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	
222	A.U3.	interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	
223	A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	
224	A.U5.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	
225	A.U6.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz w diagnostyce prenatalnej;	
226	A.U7.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	
227	A.U8.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	
228	A.U9.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	
229	A.U10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	
230	A.U11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	
231	A.U12.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	
232	A.U13.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	
233	A.U14.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
234	A.U15.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	
235	A.U16.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	
236	A.U17.	stosować zasady ochrony radiologicznej.	
237	B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	
238	B.U2.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	
239	B.U3.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	
240	B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna oraz wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej, a także informować o specjalistycznych formach pomocy;	
241	B.U5.	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;	
242	B.U6.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;	

243	B.U7.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium, a także w związku z transycją płci;	
244	B.U8.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentką i członkami zespołu interprofesjonalnego;	
245	B.U9.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece nad kobietą, w tym nad pacjentką i jej rodziną w sytuacji straty ciąży, ciężkiej choroby lub niepełnosprawności dziecka oraz choroby przewlekłej lub o niepomyślnym rokowaniu;	
246	B.U10.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	
247	B.U11.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	
248	B.U12.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej położnej takich jak ciężka choroba pacjentki, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	
249	B.U13.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	
250	B.U14.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	
251	B.U15.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczych;	
252	B.U16.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług położniczych;	
253	B.U17.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej położnej oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	
254	B.U18.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	
255	B.U19.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	
256	B.U20.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	
257	B.U21.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej położnej;	
258	B.U22.	rozpoznawać potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów wynikające z odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej położnej;	
259	B.U23.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	
260	B.U24.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	
261	B.U25.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	
262	B.U26.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	

263	B.U27.	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	
264	B.U28.	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	
265	C.U1.	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;	
266	C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety z chorobą ginekologiczną, kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;	
267	C.U3.	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	
268	C.U4.	przygotowywać kobietę i jej dziecko oraz stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu;	
269	C.U5.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej i talii, wskaźnika masy ciała (<i>Body Mass Index</i> , BMI)), w tym noworodka po porodzie, oraz pulsoksymetrię, gazometrię, w tym z krwi pępowinowej oraz interpretować ich wyniki;	
270	C.U6.	wystawiać skierowania na wykonanie badań diagnostycznych określonych w przepisach prawa oraz pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz u mężczyzn w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci;	
271	C.U7.	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, w tym na podłoże płynne i metodą tradycyjną, pobierać materiał w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci oraz zabezpieczyć pobrany materiał – zgodnie z obowiązującymi procedurami;	
272	C.U8.	pobierać materiał biologiczny (wymaz z warg sromowych, przedsionka pochwy, tylnego sklepienia pochwy, okolicy odbytu oraz z jamy ustnej) od kobiety będącej ofiarą przemocy seksualnej oraz zabezpieczyć pobrany materiał zgodnie z obowiązującymi procedurami;	
273	C.U9.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	
274	C.U10.	wykonać badania przesiewowe noworodka;	
275	C.U11.	wykonać badanie piersi, ocenić gruczoł piersiowy i prowadzić edukację w zakresie samobadania; ;	
276	C.U12.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki sprawowanej przez położną;	
277	C.U13.	obliczyć dawkę leku, podawać pacjentce leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	
278	C.U14.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	
279	C.U15.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, usuwać cewnik oraz monitorować	

		diurezę i prowokować mikcję, a także prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów w organizmie pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
280	C.U16.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	
281	C.U17.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe u kobiety, noworodka i niemowlęcia;	
282	C.U18.	zakładać zgłębnik do żołądka kobiety, noworodka i niemowlęcia, monitorować jego położenie i drożność oraz go usuwać;	
283	C.U19.	wykorzystywać dostępne metody i techniki karmienia pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
284	C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	
285	C.U21.	dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;	
286	C.U22.	usunąć dren z rany pooperacyjnej u pacjentki po operacji w obrębie jamy brzusznej, miednicy lub krocza;	
287	C.U23.	ocenić proces gojenia się rany i zaopatrzyć ranę w ramach pomocy doraźnej;	
288	C.U24.	ocenić ryzyko zakażenia rany oraz rozpoznać powikłania rany;	
289	C.U25.	usunąć szwy z rany krocza, po cięciu cesarskim, cewniku i operacji ginekologicznej;	
290	C.U26.	przemieszczać i pozycjonować pacjentkę z wykorzystaniem różnych technik i metod, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjentki i położnej;	
291	C.U27.	prowadzić wykonywanie ćwiczeń czynnych i biernych oraz gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych pacjentki;	
292	C.U28.	stosować zabiegi przeciwwzapalne;	
293	C.U29.	wykonywać szczepienia ochronne, w tym przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), wirusowi Human Papilloma Virus (HPV), COVID-19, tężcowi, pneumokokom oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne, w szczególności okresu noworodkowego i kobietom ciężarnym, zgodnie z przepisami prawa;	
294	C.U30.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u kobiety, noworodka i niemowlęcia po szczepieniu ochronnym, a także podejmować stosowne działania;	
295	C.U31.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, stosować środki ochrony indywidualnej, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia oraz zakładać odzież operacyjną;	
296	C.U32.	stosować zasady aseptyki i antyseptyki mające zastosowanie w praktyce zawodowej położnej, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować procedurę poekspozycyjną;	
297	C.U33.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	
298	C.U34.	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz z wykorzystaniem narzędzi pomiaru, a także edukować kobietę w zakresie samokontroli stanu zdrowia;	
299	C.U35.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia;	
300	C.U36.	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	
301	C.U37	diagnozować sytuację kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia oraz jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	

302	C.U38.	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej) sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną oraz z asystentem rodziny;	
303	C.U39.	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;	
304	C.U40.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
305	C.U41.	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	
306	C.U42.	stosować i zalecać diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;	
307	C.U43.	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;	
308	C.U44.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	
309	C.U45.	monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	
310	C.U46.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej położnej;	
311	C.U47.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;	
312	C.U48.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;	
313	C.U49.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;	
314	C.U50.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne noworodka, niemowlęcia i kobiety w każdym okresie jej życia, z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej, oraz analizować i interpretować jego wyniki;	
315	C.U51.	zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta (kobiety, noworodka, niemowlęcia) według schematu cztery A (<i>Analgesia</i> – znieczulenie, <i>Activity of daily living</i> – aktywność życia, <i>Adverse effects</i> – działania niepożądane, <i>Aberrant behaviors</i> – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej według schematu SOAP (<i>Subjective</i> – dane subiektywne, <i>Objective</i> – dane obiektywne, <i>Assessment</i> – ocena, <i>Plan/Protocol</i> – plan działania);	
316	C.U52.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia i dorosłego, w szczególności kobiety w różnych okresach jej życia;	
317	C.U53.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjentki (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta (noworodka, niemowlęcia, kobiety);	
318	C.U54.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	
319	C.U55.	stosować skale lub kwestionariusze wykorzystywane do diagnozowania stanu zdrowia oraz oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń u noworodka, niemowlęcia i	

		dorostego;	
320	C.U56.	formułować wstępne rozpoznanie stanu zdrowia noworodka, niemowlęcia i dorosłego na podstawie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego oraz dokumentować wynik rozpoznania dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	
321	C.U57.	wykonać badanie EKG, EKG prawokomorowe oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi u pacjentki w spoczynku oraz interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca;	
322	C.U58.	rozpoznać, na podstawie zapisu EKG, zaburzenia zagrażające życiu lub zdrowiu pacjentki;	
323	C.U59.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	
324	C.U60.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , miejsca operowanego i ran przewlekłych oraz zakażeniu ogólnoustrojowemu;	
325	C.U61.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	
326	C.U62.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	
327	C.U63.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	
328	C.U64.	posługiwać się językiem migowym oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentką niedosłyszącą lub niesłyszącą;	
329	C.U65.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	
330	C.U66.	wspierać pacjentkę w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	
331	D.U1.	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu, płodu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;	
332	D.U2.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;	
333	D.U3.	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;	
334	D.U4.	zyskiwać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;	
335	D.U5.	ustalać indywidualny plan porodu, a w przypadku konieczności dokonywać jego	

		modyfikacji;	
336	D.U6.	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu drogami i siłami natury;	
337	D.U7.	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu, interpretować wyniki tej oceny oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania;	
338	D.U8.	monitorować dobrostan płodu podczas ciąży i porodu z wykorzystaniem badania kardiotokograficznego (KTG) oraz dokonać interpretacji zapisów KTG kobiety ciężarnej i rodzącej;	
339	D.U9.	ocenić zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	
340	D.U10.	przygotować pacjentkę do testu niestresowego (<i>Non stress test</i> , NST) oraz do testów stresowych;	
341	D.U11.	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;	
342	D.U12.	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I i II stopnia;	
343	D.U13.	przewodzić i przyjmować poród fizjologiczny oraz miednicowy;	
344	D.U14.	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zakażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;	
345	D.U15.	rozpoznawać stany nagłe w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;	
346	D.U16.	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);	
347	D.U17.	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny i algorytmów;	
348	D.U18.	rozpoznawać stan zagrożenia życia oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
349	D.U19.	monitorować w sposób bezprzypadkowy i przypadkowy czynności życiowe noworodka;	
350	D.U20.	dobierać właściwe środki i metody w świadczeniu opieki w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
351	D.U21.	wykonać początkowe zabiegi resuscytacyjne u noworodka (zabezpieczenie przed utratą ciepła, udrożnienie dróg oddechowych, stymulacja dotykiem);	
352	D.U22.	wykonać zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u noworodka, z wyłączeniem intubacji dotchawiczej; D.U23. zapobiegać powikłaniom	
353	D.U23.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
354	D.U24.	stosować metody komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą, w tym w sytuacjach szczególnych w opiece okołoporodowej, lub ze względu na stosowane leczenie;	

355	D.U25.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia i sytuacji położniczej pacjentki;	
356	D.U26.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistyczną;	
357	D.U27.	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;	
358	D.U28.	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciążarną i w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;	
359	D.U29.	wdrażać standardy opieki nad kobietą ciążarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;	
360	D.U30.	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;	
361	D.U31.	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami ciążarnymi i w okresie porodu;	
362	D.U32.	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;	
363	D.U33.	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciążarnych;	
364	D.U34.	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą w okresie okołoporodowym powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;	
365	D.U35.	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji szczególnej obejmującej poronienie, urodzenie dziecka martwego, niezdolnego do życia, z wadą i urazem okołoporodowym lub z ciężką chorobą;	
366	D.U36.	dokonać oceny dobrostanu płodu za pomocą dostępnych metod klinicznych oraz wskazać różnice i podobieństwa w ocenie dobrostanu płodu za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich;	
367	D.U37.	dokonać wyboru metod rejestracji dobrostanu płodu, uwzględniając czas trwania ciąży, objawy kliniczne oraz stan kobiety ciężarnej i płodu;	
368	D.U38.	zaproponować metody weryfikacji zapisu KTG w ciąży o przebiegu patologicznym oraz analizować cechy charakteryzujące zapisy KTG w wybranych chorobach wnikających przebieg ciąży;	
369	D.U39.	ocenić zagrożenia płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	
370	D.U40.	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małego dziecka i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;	
371	D.U41.	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie zachowań prekonceptyjnych;	
372	D.U42.	przewodzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych;	
373	D.U43.	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad osobą w związku z tranzycją płci i w sytuacji zaburzeń płodności;	
374	D.U44.	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekonceptyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;	
375	D.U45.	planować i sprawować opiekę nad pacjentką doświadczającą niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;	
376	D.U46.	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;	
377	D.U47.	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych, w tym ocenić wynik badania cytologicznego według klasyfikacji Papanicolaou i w systemie Bethesda;	

378	D.U48.	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodniego oraz uczestniczyć w profilaktyce i leczeniu zaburzeń uroginekologicznych;	
379	D.U49.	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;	
380	D.U50.	przygotowywać pacjentkę do ginekologicznych zabiegów operacyjnych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik, planować i realizować opiekę po takich zabiegach oraz podczas radio- i chemioterapii, przygotowywać pacjentkę do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z jej rodziną, a także asystować przy zabiegach ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia;	
381	D.U51.	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego, w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;	
382	D.U52.	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;	
383	D.U53.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z udzielania świadczeń specjalistycznych w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka oraz monitorować stan noworodka po resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	
384	D.U54.	przygotować noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow;	
385	D.U55.	rozpoznawać i klasyfikować NOP i charakteryzować miejscowe oraz uogólnione reakcje organizmu występujące u noworodka po szczepieniu ochronnym, a także udzielać wyczerpujących informacji na temat postępowania w przypadku ich wystąpienia;	
386	D.U56.	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;	
387	D.U57.	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka, w szczególności niemowląt i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	
388	D.U58.	udzielać pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz pielęgnować ranę oparzeniową u niemowlęcia;	
389	D.U59.	rozpoznawać problemy zdrowotne pacjentek i planować opiekę nad pacjentką w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;	
390	D.U60.	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowania na ich wykonanie, zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	
391	D.U61.	wykonywać badanie EKG i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu pacjentki oraz monitorować zapis czynności bioelektrycznej serca na kardiomonitorze pod kątem stanów zagrożenia jej zdrowia i życia;	
392	D.U62.	planować opiekę nad pacjentką w przebiegu chorób chirurgicznych oraz rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i im zapobiegać;	
393	D.U63.	przewodzić opiekę pooperacyjną w położnictwie i ginekologii;	
394	D.U64.	rozpoznawać problemy pacjentek z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi w okresie dojrzewania, okołoporodowym i klimakterium, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne, w tym psychoedukację;	
395	D.U65.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	
396	D.U66.	rozpoznać stan zagrożenia życia;	

397	D.U67.	przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową dorosłego (w szczególności kobiety ciężarnej i rodzącej), noworodka i niemowlęcia, zgodnie z algorytmem zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	
398	D.U68.	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;	
399	D.U69.	oceniać poziom bólu, w tym bólu porodowego, reakcję pacjentki na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	
400	D.U70.	przewodzą rehabilitację przyłożkową po operacjach ginekologicznych, porodzie drogami natury i cięciu cesarskim;	
401	D.U71.	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną i rodzącą oraz z chorobą ginekologiczną;	
402	D.U72.	przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;	
403	D.U73.	przewodzą rehabilitację wspierającą rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;	
404	D.U74.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia (w tym doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia, tamować krwawienia i krwotoki) oraz przygotowywać pacjentkę do transportu w takich przypadkach;	
405	D.U75.	ocenić stan zagrożenia zdrowotnego, w szczególności wymagający podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) na podstawie monitorowania bezprzyrządowego;	
406	D.U76.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS);	
407	D.U77.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator</i> , AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	
408	D.U78.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej położnej;	
409	D.U79.	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.	

2. Wykaz zajęć lub grup zajęć wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów*

Lp.	zajęcia/grupa zajęć	ECTS	Symbole efektów uczenia się	podstawowe treści programowe	metody oceny i weryfikacji EU*
1	Anatomia	4	A.W.1.	1. Budowa ciała ludzkiego w podejściu topograficznym -kończyny górne i dolne, -klatka piersiowa, -brzuch, -miednica, -grzbiet, -szyja, -głowa. 2. Budowa ciała ludzkiego w podejściu czynnościowym - układ kostno- - stawowy, -układ mięśniowy, -układ krążenia, -układ krwiotwórczy, -układ oddechowy, -układ pokarmowy, -układ moczowy, -układ płciowy, -układ nerwowy, -narządy zmysłów, -powłoka wspólna, -krążenie maczyno-płodowe 3. Różnice w budowie ciała noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego; 4. Budowa i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego. 5. Mianownictwo anatomiczne w praktyce. Topografia narządów oraz różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego	test, egzamin, badania
			A.W.2.		
			A.U.1.		
2	Fizjologia	3	A.W.3.	1. Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka; 2. Fizjologia poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: - układ kostno--stawowo-mięśniowy, - układ krążenia, - układ krwiotwórczy, - układ oddechowy, - układ pokarmowy, - układ moczowo-płciowy, - układ nerwowy, - narządy zmysłów,	odpowiedź ustna , kolokwium , egzamin
			A.W.4.		
			A.W.5.		
			A.W.6.		
			A.W.7.		
			A.W.8.		
			A.U.2.		

			A.U.3.	- powłoka wspólna, - układ hormonalny, - układ immunologiczny; 3. Fizjologia rozrodu i laktacji; 4. Udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy; 5. Zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy; 6. Podstawy działania układów regulacji; 7. Rola sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy; 8. Mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej; 9. Mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej.	
3	Patologia- Patomorfologia i Patofizjologia	2	A.W.9.	1. Podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	test, odpowiedź ustna
			A.W.10.	2. Czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	
			A.W.11.	3. Czynniki chorobotwórcze modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	
			A.W.12.	4. Zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej:	
			A.U.4.	- układu kostno-stawowo-mięśniowego, - układu krążenia, - układu krwiotwórczego, - układu oddechowego, - układu pokarmowego, - układu moczowo-płciowego, - układu nerwowego, - narządów zmysłów, - układu hormonalnego, - układu immunologicznego 5. Zagadnienia z zakresu zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej; 6. Podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: - alergie, - choroby autoimmunologiczne, - immunologia nowotworów; 7. Zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych 8. Konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	
4	Embriologia i Genetyka	3	A.W.13.	1. Procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;	odpowiedź ustna, analiza przypadku , wykonanie zadania , test
			A.W.14.	2. Stadia rozwoju zarodka ludzkiego,	
			A.W.15.	3. Budowa i czynność błon płodowych i łożyska	
			A.W.16.	4. Etapy rozwoju poszczególnych narządów;	
			A.W.17.	5. Uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka	
			A.W.18.	6. Konflikt serologiczny w układzie Rh;	
			A.W.19.	7. Budowa chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;	
			A.W.20.	8. Zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	
				9. Problematyka chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce, w tym w diagnostyce prenatalnej; 10. Problematyka genetycznych przyczyn niepłodności 11. Problematyka immunologicznych przyczyn niepłodności;	

			A.U.5.	12. Nowoczesne techniki badań genetycznych;	
			A.U.6.	13. Ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	
				14. Uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz w diagnostyce prenatalnej.	
5	Biochemia i Biofizyka	2	A.W.21.	1.Podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	odpowiedź ustna- zaliczenie ustne
			A.W.22.	2.Mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	
			A.W.23.	3.Rola witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	
			A.W.24.	4.Wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak:	
			A.U.7.	- temperatura,	
			A.U.8.	- grawitacja,	
				- ciśnienie,	
				- pole elektromagnetyczne	
				- promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	
			A.U.9.	5. Dobór metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	
				6. Zapobieganie błędom przedlaboratoryjnym;	
				7. Odczyt i interpretacja wyników badań laboratoryjnych.	
6	Mikrobiologia i Parazytologia	2	A.W.25.	1.Podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii	test , wykonanie zadania , prezentacja, projekt, odpowiedź ustna
			A.W.26.	2.Metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	
			A.U.10.	3.Klasyfikacja drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	
			A.U.11.	4. Mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka – budowa, fizjologia, cykl życiowy.	
				5. Objawy chorobowe wywołane przez mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka.	
				6. Diagnostyka mikrobiologiczna.	
7	Farmakologia	3	A.W.27.	1. Środki lecznicze – podział i główne mechanizmy ich działania,	egzamin , odpowiedź ustna , wykonanie zadania, analiza przypadku, test
			A.W.28.	2. Powodowane przez środki lecznicze przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	
			A.W.29.	3. Substancje czynne zawarte w lekach	
			A.W.30.	4. Zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	
			A.W.31.	5. Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminacja leków;	
			A.W.32.	6. Działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji;	
			A.W.33.	7. Procedura zgłaszania działań niepożądanych leków;	
			A.W.34.	8. Podstawowe zasady farmakoterapii;	
			A.U.12.	9. Zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii	
			A.U.13.	10. Wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;	
			A.U.14.	11. Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
				12. Zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	
				13. Niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	
				14. Informatory farmaceutyczne i bazy danych o produktach leczniczych;	
				15.Recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	

			A.U.15.	16.Zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	
			A.U.16.	17. Obliczanie dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego.	
8	Radiologia	1	A.W.35.	1. Metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami 2. Zasady ochrony radiologicznej.	odpowiedź ustna , test
				3.Charakterystyka promieniowania i jego interakcja z materią 4.Skutki oddziaływania promieniowania na organizmy żywe 5. Zastosowanie izotopów promieniotwórczych w diagnostyce radiologicznej pacjenta. 6.Rentgenodiagnostyka i środki cieniujące.	
			A.U.17.	7.Radioterapia: brachyterapia, terapia izotopowa i teleradioterapia. 8. Ochrona radiologiczna i dozymetria .	
9	Psychologia	1	B.W.1.	1. Psychologiczne podstawy rozwoju człowieka i jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	test, egzamin
			B.W.2.	2.Problematyka relacji człowiek – środowisko społeczne;	
			B.W.3.	3. Zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	
			B.W.4.	4. Etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	
			B.W.5.	5. Pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości oraz cechy osobowości zdrowej;	
			B.W.6.	6. Zaburzenia osobowości;	
			B.W.7.	7. Podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;	
			B.W.8.	8. Etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin;	
			B.W.9.	9. Czynniki psychospołeczne warunkujące rozwój dziecka w okresie prenatalnym;	
			B.W.10.	10. Czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;	
			B.W.11.	11. Psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senium oraz tranzykcji płci;	
			B.W.12.	12. Istota, struktura i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji;	
			B.W.13.	13. Modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	
			B.W.14.	14. Specyficzne problemy psychologiczne występujące w poszczególnych okresach życia kobiety:	
			B.W.15.	- okres dojrzewania,	
			B.W.16.	- okres okołoporodowy,	
			B.W.17.	- klimakterium;	
			B.W.18.	15. Wsparcie społeczne i psychologiczne w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, w szczególności w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej;	
			B.W.19.	16. Teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	
			B.W.20.	17. Podejście salutogenetyczne do zdrowia i choroby;	
			B.W.21.	18. Podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	
			B.W.22.	19. Procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	
			B.W.23.	20. Techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji	
			B.W.24.	21. Mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstawaniu;	
			B.W.25.	22. Zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne – rozpoznanie,	
			B.W.26.	23 Związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	
			B.W.27.	24. Zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby;	
			B.W.28.	25. Rola wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	

			B.U.7.	26. Funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna oraz elementarne formy pomocy psychologicznej, w tym specjalistyczne;	
			B.U.8.	27. Problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku;	
			B.U.9.	28. Rola wychowania seksualnego w życiu człowieka;	
			B.U.10.	29. Problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i wsparcia psychicznego;	
			B.U.11.	30. Problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium, a także w związku z transycją płci;	
			B.U.12.	31. Błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych (aktywne słuchanie, warunki prawidłowej komunikacji z pacjentką i członkami zespołu interprofesjonalnego); 32. Techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz analiza zasobów osobistych umożliwiających radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego; 33. Techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej położnej takich jak ciężka choroba pacjentki, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna; 34. Techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece nad kobietą, w tym nad pacjentką i jej rodziną w sytuacji straty ciąży, ciężkiej choroby lub niepełnosprawności dziecka oraz choroby przewlekłej lub o niepomyślnym rokowaniu; 35. Właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne.	
10	Socjologia	1	B.W.15.	1. Pojęcia i zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	zaliczenie pisemne , wykonanie zadania , praca pisemna
			B.W.16.	2. Odrębności kulturowe i religijne – wybrane obszary;	
			B.W.17.	3. Interakcje społeczne i proces socjalizacji;	
			B.W.18.	4. Działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	
			B.W.19.	4. Dewiacja i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	
			B.W.20.	5. Dyskryminacja społeczna, kulturowa, etniczna oraz ze względu na płeć i wiek;	
			B.W.21.	6. Społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądaney;	
			B.W.22.	7. Problemy małoletnich i samotnych matek;	
			B.U.13.	8. Aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu położnej;	
			B.U.14.	9. Postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia; 10. Działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dysfunkcjonalności w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu; 11. Czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	
11	Pedagogika	1	B.W.23.	1. Podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	egzamin , wykonanie zadania, odpowiedź ustna
			B.W.24.	2. Problematyka prowadzenia edukacji zdrowotnej;	
			B.W.25.	3. Metodologia edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	
			B.U.15.	4. Potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczych;	
			B.U.16.	5. Programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług położniczych.	
12	Prawo medyczne	2	B.W.26.	1. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa;	praca pisemna, analiza przypadku
			B.W.27.	2. Rola prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	

			B.W.28.	3. Podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej; 4. Podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej oraz formy prawne wykonywania zawodu położnej; 5. Organizacja i zadania samorządu zawodowego pielęgniarzek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków; 6. Zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu położnej, z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego; 7. Prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa przysługujące kobiecie rodzącej oraz uprawnienia związane z rodzicielstwem. 8. Przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej położnej oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa.	
			B.W.29.		
			B.W.30.		
			B.U.17.		
13	Język angielski	5	B.U.27.	1. Piśmiennictwo medyczne w języku angielskim, 2. Komunikacja w języku angielskim 3. Mianownictwo anatomiczne i określenia budowy ciała ludzkiego. Czynności fizjologiczne układów i narządów człowieka 4. Najczęściej występujące zaburzenia i jednostki chorobowe. 5. Objawy przedmiotowe i podmiotowe z rozróżnieniem terminów specjalistycznych i stosowanych w komunikacji z pacjentkami 6. Podstawowe procedury położnicze i lecznicze 7. Wywiad położniczy z pacjentką oraz bieżące informacje dotyczące jej samopoczucia i potrzeb	test, odpowiedź ustna
			B.U.28.		
14	Zdrowie Publiczne	2	B.W.31.	1. Zdrowie publiczne i zadania z zakresu zdrowia publicznego; 2. Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego; 3. Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby; 4. Profilaktyka i prewencja chorób; 5. Zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych; 6. Zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy; 7. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych; 8. Światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych; 9. Funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej; 10. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych.	odpowiedź ustna , wykonanie zadania, test, egzamin
			B.W.32.		
			B.W.33.		
			B.W.34.		
			B.W.35.		
			B.W.36.		
			B.W.37.		
			B.U.18.		
			B.U.19.		
			B.U.20.		
15	Etyka zawodu położnej	2	B.W.38.	1. Przedmiot etyki ogólnej i zawodowej położnej; 2. Etyka normatywna – problematyka; 3. Wartości, powinności i sprawności moralne istotne w pracy położnej; 4. Istota podejmowania decyzji etycznych; 5. Zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej; 6. Kodeks etyki dla położnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (International Confederation of Midwives, ICM) 7. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	prezentacja, odpowiedź ustna, projekt, analiza przypadku, wykonanie zadania
			B.W.39.		
			B.W.40.		
			B.W.41.		
			B.W.42.		

			B.W.43.	8. Problemy bioetyczne w aspekcie: - sztucznej prokreacji, - transplantacji, - eksperymentów medycznych (w szczególności klonowanie embrionów ludzkich), - eutanazji , - surogacji, procedur adopcyjnych - ustalania ojcostwa, - tranzycji płci; 9. Odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów 10. Zasady interwencji położniczych zgodnych z etyką zawodową; 11. Dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej położnej; 12. Potrzeby pacjentek i ich rodzin pochodzących z różnych kręgów kulturowych i religijnych.	
			B.U.21.		
			B.U.22.		
16	Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym	1	B.W.44.	1. Priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu; 2. Znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu; 3. Rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety; 4. Proces podejmowania decyzji w zespole; 5. Metody samooceny pracy zespołu; 6. Czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole; 7. Zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych; 8. Zasady nawiązywania kontaktu z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentce lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem; 9. Zasady komunikowania się z pacjentką odmienną kulturowo oraz pacjentką niedowidzącą i niewidzącą oraz niedosłyszącą i niesłyszącą; 10. Zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji innych zachowań patologicznych w środowisku pracy. 11. Modele organizowania pracy własnej i zespołu oraz planowanie pracy zespołu i motywowanie członków zespołu do pracy; 12. Identyfikacja czynników zakłócających pracę zespołu i sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej; 13. Sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu; 14. Zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego.	zaliczenie ustne, wykonanie zadania
			B.W.45.		
			B.W.46.		
			B.W.47.		
			B.W.48.		
			B.W.49.		
			B.W.50.		
			B.W.51.		
			B.W.52.		
			B.W.53.		
			B.U.23.		
			B.U.24.		
			B.U.25.		
			B.U.26.		
17	Podstawy praktyki zawodowej położnej	11+5+3	C.W.1.	1. Status i istota zawodu położnej, rola zawodowej położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju zawodowego położnej; 2. Definicja zawodu położnej według Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), funkcje i zadania zawodowe położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną; 3. Udział położnej w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia; 4. Istota opieki położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);	egzamin , odpowiedź ustna , analiza przypadku, wykonanie zadania, test, prezentacja, odpowiedź pisemna
			C.W.2.		
			C.W.3.		
			C.W.4.		
			C.W.5.		
			C.W.6.		

			C.W.7.	5. Istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa oraz obowiązujące zasady i technika wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarских i położniczych w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
			C.W.8.	6. Metody, sposoby, zasady, techniki, procedury i algorytmy stosowane w praktyce zawodowej położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu oraz jej dzieckiem, a także nad kobietą zagrożoną chorobą i kobietą z chorobą ginekologiczną, oraz w związku z tranzycją płci;
			C.W.9.	7. Czynniki wpływające na przebieg gojenia się ran oraz sposoby gojenia się ran i zasady postępowania z raną czystą, zanieczyszczoną i zakażoną;
			C.W.10.	8. Szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykonywane w okresie noworodkowym i niemowlęcym oraz zalecane kobietom w okresie ciąży, oraz ich działanie;
			C.W.11.	9. Wskazania i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych;
			C.U.1.	10. Procedury wykonywania szczepień ochronnych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki i osoby wykonującej szczepienie;
			C.U.2.	11. Zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług położniczych i prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji w postaci elektronicznej, oraz jej zabezpieczenia;
			C.U.3.	12. Właściwe nazewnictwo z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;
			C.U.4.	13. Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety z chorobą ginekologiczną, kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu oraz noworodka. Interpretowanie i dokumentowanie uzyskanych wyników na potrzeby diagnozy pielęgniarской lub położniczej;
			C.U.5.	14. Dokumentacja medyczna, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwanie się nią i zabezpieczanie zgodnie z przepisami prawa;
			C.U.6.	15. Przygotowanie kobiety i jej dziecka oraz stanowiska pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii;
			C.U.7.	16. Pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji oraz pomiar antropometryczny (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej i talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI)), w tym noworodka po porodzie, oraz pulsoksymetria, gazometria, w tym z krwi pępowinowej oraz interpretacja wyników;
			C.U.8.	17. Skierowania na wykonanie badań diagnostycznych określonych w przepisach prawa oraz pobieranie materiału do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asysta lekarzowi przy specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz u mężczyzn w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci;
			C.U.9.	18. Pobieranie wymazu do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytonkologiczny, w tym na podłoże płynne i metodą tradycyjną, pobieranie materiału w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci oraz zabezpieczenie pobranego materiału – zgodnie z obowiązującymi procedurami;
			C.U.10.	19. Pobieranie materiału biologicznego (wymaz z warg sromowych, przedsionka pochwy, tylnego sklepienia pochwy, okolicy odbytu oraz z jamy ustnej) od kobiety będącej ofiarą przemocy seksualnej oraz zabezpieczenie pobranego materiału zgodnie z obowiązującymi procedurami;
			C.U.11.	20. Pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;
			C.U.12.	21. Badania przesiewowe noworodka;
			C.U.13.	
			C.U.14.	
			C.U.15.	
			C.U.16.	
			C.U.17.	
			C.U.18.	
			C.U.19.	
			C.U.20.	
			C.U.21.	
			C.U.22.	

			C.U.23.	22. Badanie piersi, ocena gruczołu piersiowego i edukacja w zakresie samobadania;	
			C.U.24.	23. Przechowywanie i przygotowywanie leków zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki sprawowanej przez położną;	
			C.U.25.	24. Obliczanie dawki leku, procedury podawania leków różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produktów leczniczych z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	
			C.U.26.	25. Zakładanie i usuwanie cewnika z żył obwodowych, kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorowanie i pielęgnacja miejsca wkłucia obwodowego;	
			C.U.27.	26.Cewnik do pęcherza moczowego- zakładanie, usuwanie oraz monitorowanie diurezy	
			C.U.28.	27.Sposoby prowokowania mikcji, prowadzenie i dokumentowanie bilansu płynów w organizmie pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
			C.U.29.		
			C.U.30.	27. Zabiegi doodbytnicze;	
			C.U.31.	28. Pielęgnacja przetoki jelitowej i moczowej u kobiety, noworodka i niemowlęcia;	
			C.U.32.	29. Zakładanie zgłębnika do żołądka kobiety, noworodka i niemowlęcia, monitorowanie jego położenia i drożności oraz usuwanie go;	
				30. Metody i techniki karmienia pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
				31. Zabiegi higieniczne, pielęgnacja skóry i jej wytworów oraz błon śluzowych z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosowanie kąpiele leczniczych;	
				32. Dobór metod, technik i środków pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz ocena ryzyka rozwoju odleżyn oraz działania profilaktyczne;	
				33. Usuwanie drenu z rany pooperacyjnej u pacjentki po operacji w obrębie jamy brzusznej, miednicy lub krocza;	
18	Promocja Zdrowia	2+1	C.U.33.	34. Proces gojenia się rany i opatrywanie rany w ramach pomocy doraźnej; 35. Ryzyko zakażenia rany oraz powikłania rany; 36. Usuwanie szwów z rany krocza, po cięciu cesarskim, cewniku i operacji ginekologicznej; 37. Przemieszczanie i pozycjonowanie pacjentki z wykorzystaniem różnych technik i metod, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjentki i położnej; 38. Wykonywanie ćwiczeń czynnych i biernych oraz gimnastyka oddechowa. Drenaż ułożeniowy, inhalacja i odśluzowywanie dróg oddechowych pacjentki; 39. Zabiegi przeciwzapalne; 40. Szczepienia ochronne, w tym przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), wirusowi Human Papilloma Virus (HPV), COVID-19, tężcowi, pneumokokom oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne, w szczególności okresu noworodkowego i kobietom ciężarnym, zgodnie z przepisami prawa; 41. Rozpoznanie i klasyfikacja NOP oraz charakterystyka miejscowa i uogólniona reakcji organizmu występujących u kobiety, noworodka i niemowlęcia po szczepieniu ochronnym, a także podejmowanie stosownych działań; 42. Procedura higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, stosowanie środków ochrony indywidualnej; 43. Zasady aseptyki i antyseptyki mające zastosowanie w praktyce zawodowej położnej. Odpady medyczne oraz stosowanie procedury poekspozycyjnej; 44. Przygotowanie narzędzi i sprzętu medycznego do realizacji procedur oraz kontrola skuteczności sterylizacji.	analiza przypadku, test, wykonanie zadania
			C.W.12.	1. Koncepcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	
			C.W.13.	2. Zadania położnej w zakresie promocji zdrowia;	
			C.W.14.	3. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia; 4. Strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	

			C.U.34.	5. Potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny - rozpoznanie czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz z wykorzystanie narzędzi pomiaru;	
			C.U.35.	6. Edukacja kobiet w zakresie samokontroli stanu zdrowia; 7. Dobór metod i formy profilaktyki oraz prewencji chorób, 8. Kształtowanie zachowania zdrowotnego różnych grup społecznych oraz opracowywanie i wdrażanie indywidualnych programów promocji zdrowia.	
19	opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej	2+2+2	C.W.15.	1. Organizacja i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych położnej oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	egzamin , wykonanie zadania, prezentacja, zaliczenie pisemne, projekt, analiza przypadku
			C.W.16.	2. Kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej;	
			C.W.17.	3. Warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej;	
			C.U.36.	4. Zasady kontraktowania i koordynowania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	
			C.U.37.	5. Standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa;	
			C.U.38.	6. Procedury obowiązujące w sytuacji wystąpienia NOP;	
			C.U.39.	7. Zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;	
			C.U.40.	8. Świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodne z uprawnieniami zawodowymi położnej; 9. Diagnoza sytuacji kobiet w każdym okresie życia i stanie zdrowia oraz jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych oraz podejmowanie działania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej; 10. Współpraca z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej) sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną oraz z asystentem rodziny; 11. Przemoc domowa i inne patologie społeczne – rozpoznanie zjawiska oraz interwencja w sytuacji kryzysu w rodzinie; 12. Zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia.	
20	Dietetyka	2	C.W.18.	1. Zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego i chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	test końcowy, wykonanie zadania, analiza przypadku
			C.W.19.	2. Zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku;	
			C.W.20.	3. Zasady żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	
			C.W.21.	4. Podstawy edukacji żywieniowej;	
			C.W.22.	5. Zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	
			C.U.41.	6. Zasady żywienia noworodków i niemowląt;	
			C.U.42.	7. Zasady oceny stanu odżywienia,	
			C.U.43.	8. Przyczyny i rodzaje niedożywienia	
			C.U.44.	9. Zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii; 10. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, zasady wystawiania recept. 11. Żywnienie kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia – dopasowanie diet; 12. Diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzór odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznanie powikłania dietoterapii; 13. Podstawowa dieta – planowanie pod względem ilościowym i jakościowym (zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią) ;	

21	Organizacja pracy położnej	1	C.W.23.	1. Pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na położniczych stanowiskach pracy; 2. Przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na położniczych stanowiskach pracy; 3. Podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki; 4. Zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej położnej; 5. Podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu; 6. Zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w położnictwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego; 7. Uwarunkowania zapewnienia jakości w opiece położniczej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki; 8. Zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy; 9. Planowanie własnego rozwoju zawodowego - umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizy różnych formy działalności zawodowej położnej; 10. Standardy, procedury i jakość praktyki położniczej; 11. Dobór metod pracy i współpracy w zespole; 12. Nadzór i ocena pracy podległego zespołu.	test
			C.W.24.		
			C.W.25.		
			C.W.26.		
			C.W.27.		
			C.W.28.		
			C.W.29.		
			C.U.45.		
			C.U.46.		
			C.U.47.		
			C.U.48.		
			C.U.49.		
22	Badanie fizyczne w praktyce zawodowej położnej	3	C.W.30.	1. Zakres badania podmiotowego i badania fizycznego noworodka (z uwzględnieniem oceny odruchów noworodkowych), niemowlęcia i pacjenta dorosłego w zakresie uprawnień zawodowych położnej; 2. Zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i badania fizycznego; 3. Metody i techniki kompleksowego badania fizycznego, w szczególności noworodka, niemowlęcia oraz kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia, dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną; 4. System opisu objawów i dolegliwości pacjentki według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Agravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergię, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem); 5. System opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw); 6.. Sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizycznego przez położną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; 7. Sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych; 8. Znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizycznego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną; 9. Zasady przygotowania pacjentki do badania EKG; 10. Technika wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi; 11. Zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, zaburzenia elektrolitowe, niedokrwienie, martwica mięśnia sercowego);	analiza przypadku, projekt, wykonanie zadania, egzamin
			C.W.31.		
			C.W.32.		
			C.W.33.		
			C.W.34.		
			C.W.35.		
			C.W.36.		
			C.W.37.		
			C.W.38.		
			C.U.50.		
			C.U.51.		
			C.U.52.		
			C.U.53.		
			C.U.54.		
			C.U.55.		

			C.U.56.	12. Kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne noworodka, niemowlęcia i kobiety w każdym okresie jej życia, z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej;	
			C.U.57.	13. Analiza i interpretacja wyników kompleksowego badania podmiotowego i badania fizykalnego; 14. Kompleksowa ocena stanu zdrowia pacjenta (kobiety, noworodka, niemowlęcia) według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami); 15. System opisu rozpoznania stanu zdrowia dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES oraz ocena kompletności zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania); 16. Podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia i dorosłego, w szczególności kobiety w różnych okresach jej życia; 17. Techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji: - skóry, - narządów zmysłów, - głowy, - klatki piersiowej, - gruczołów piersiowych pacjentki (badanie i samobadanie), - jamy brzusznej, - narządów płciowych, - układu sercowo-naczyniowego, - układu oddechowego, - obwodowego układu krążenia, - układu mięśniowo-szkieletowego - układu nerwowego 18: Dokumentacja i wyniki badania fizykalnego - metody analizy pod kątem oceny stanu zdrowia pacjenta (noworodka, niemowlęcia, kobiety); 19. Skale i kwestionariusze wykorzystywane do diagnozowania stanu zdrowia oraz oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń u noworodka, niemowlęcia i dorosłego; 20. Wstępne rozpoznanie stanu zdrowia noworodka, niemowlęcia i dorosłego na podstawie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego. 21. Dokumentacja wyniku rozpoznania dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną; 22. Badanie EKG, EKG prawokomorowe oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi u pacjentki w spoczynku oraz interpretacja składowych prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca; 23. Analiza zapisu EKG - zaburzenia zagrażające życiu lub zdrowiu pacjentki.	
23	Zakażenia szpitalne	1	C.U.58.		test, odpowiedź ustna, wykonanie zadania
			C.W.39.	1. Pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	
			C.W.40.	2. Organizacja nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem roli specjalisty do spraw epidemiologii;	
			C.W.41.	3. Zasady profilaktyki, mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	
			C.U.59.	4. Zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczanie ich;	
			C.U.60.	5. Środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażanie odpowiedniego rodzaju izolacji pacjentów;	
			C.U.61.		

24	zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	1	C.W.42.	1. Zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania; 2. Metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej położnej; 3. Interpretacja i założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych; 4. Dokumentację medyczną - zasady bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych.	praca pisemna, odpowiedź ustna,
			C.W.43.		
			C.U.62.		
			C.U.63.		
25	zajęcia fakultatywne do wyboru: telemedycyna i e-zdrowie	1	C.W.45.	1. Systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń realizowanych przez położną; 2. Rodzaje systemów telemedycznych, z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne; 3. Narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia; 4. Zakres i zasady udziału położnej w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	zaliczenie pisemne , odpowiedź ustna , analiza przypadku, wykonanie zadania , zaliczenie ustne
			C.W.46.		
			C.W.47.		
			C.W.48.		
			C.U.65.		
			C.U.66.		
26	zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy	1	C.W.44.	1. Podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjentki.	
			C.U.64.		
27	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	9+10+14	D.W.1.	1. Zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, przedwczesnego i patologicznego; 2. Zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych; 3. Standardy prowadzenia porodu przez położną; 4. Mechanizmy porodów: - w położeniu podłużnym główkowym, - przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny, ułożenia odgięciowe), - w położeniach miednicowych, - przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej kobiety rodzącej, - przy porodach bliźniaczych; 5. Zasady postępowania oraz charakterystyka powikłań przebiegu porodu w następujących sytuacjach położniczych: - nieprawidłowej budowy miednicy kostnej kobiety rodzącej, - nieprawidłowego usytuowania płodu w macicy, - zaburzeń w przebiegu mechanizmu porodowego, - zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, - zaburzeń w rozwieraniu części pochwowej szyjki macicy, - zaburzeń w funkcjonowaniu, oddzielaniu i wydalaniu łożyska. 6. Zadania położnej podczas porodu: - ze znieczuleniem farmakologicznym, - o nieprawidłowym przebiegu - zabiegowego	egzamin, wykonanie zadania, analiza przypadku ,odpowiedź ustna, test, odpowiedź ustna, prezentacja, praca pisemna
			D.W.2.		
			D.W.3.		
			D.W.4.		
			D.W.5.		
			D.W.6.		
			D.W.7.		
			D.W.8.		
			D.W.9.		
			D.W.10.		
			D.W.11.		
			D.U.1.		
			D.U.2.		

			D.U.3.	- martwego dziecka;	
			D.U.4.	7. Zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (w tym krwotoki łożnicze, zator wodami płodowymi, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);	
			D.U.5.	8. Niefarmakologiczne i farmakologiczne metody preindukcji, indukcji i stymulacji czynności skurczowej;	
			D.U.6.	9. Zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowanych metod łagodzenia bólu porodowego;	
			D.U.7.	10. Metody monitorowania dobrostanu płodu w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu w okresie okołoporodowym;	
			D.U.8.	11. Zasady opieki nad noworodkiem bezpośrednio po urodzeniu;	
			D.U.9.	12. Uwarunkowania stanu zagrożenia życia noworodka oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	
			D.U.10.	13. Początkowe i zaawansowane zabiegi wykonywane podczas resuscytacji krążeniowo-- oddechowej noworodka;	
			D.U.11.	14. Stanu zdrowia kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu, płodu i noworodka oraz sytuacji łożniczej przy pomocy dostępnych metod i środków;	
			D.U.12.	15. Interpretacja wyników badań - interwencje łożnicze oraz ewaluacja opieki łożniczej;	
			D.U.13.	16. Rozpoznanie i eliminacja czynników ryzyka w przebiegu porodu;	
			D.U.14.	17. Działania profilaktyczne, w zakresie promocji zdrowia i wynikające z regulacji prawnych, w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym;	
			D.U.15.	18. Założenia psychoprofilaktyki łożniczej oraz niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego;	
			D.U.16.	19. Indywidualny plan porodu;	
			D.U.17.	20. Badanie łożnicze zewnętrzne i wewnętrzne - rozpoznanie początku porodu i ocena jego postępu. Zachowania kobiety rodzącej. Prognoza przebiegu porodu i ocena możliwości odbicia porodu drogami i siłami natury;	
			D.U.18.	21. Monitorowanie i ocena różnymi metodami dobrostanu płodu podczas porodu. Ocena wyników oraz rozpoznawanie zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania;	
			D.U.19.	22. Monitorowanie dobrostanu płodu podczas ciąży i porodu z wykorzystaniem badania kardiokograficznego (KTG) . Interpretacja zapisów KTG kobiety ciężarnej i rodzącej;	
			D.U.20.	23. Ocena zagrożenia dla płodu wynikająca z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	
			D.U.21.	24. Przygotowanie pacjentki do testu niestresowego (Non stress test, NST) oraz do testów stresowych;	
			D.U.22.	25. Opieka łożnicza nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu. Procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;	
			D.U.23.	26. Nacinanie krocza, pęknięcie krocza różnego stopnia i szycie krocza naciętego lub pękniętego I i II stopnia;	
			D.U.24.	27. Prowadzenie i przyjmowanie porodu fizjologicznego oraz miednicowego;	
			D.U.25.	28. Standardy opieki łożniczej w przypadku porodu pacjentki zakażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;	
				29. Charakterystyka i postępowanie w stanach nagłych w przebiegu porodu, w tym: - z łożyskiem przodującym, - z łożyskiem przedwcześnie odklejonym, - z krwotokiem łożniczym, - z dystocją barkową, - z wypadnięciem pępowiny i części drobnych płodu;	
				30. Pierwsza pomoc łożnicza	
				31. Zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocena jego stanu według obowiązujących skal oceny i algorytmów;	
				32. Stan zagrożenia życia oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
				33. Monitorowanie w sposób bezprzrządowy i przrządowy czynności życiowych noworodka;	

				34. Dobór właściwych środków i metod w świadczeniu opieki w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka; 35. Początkowe zabiegi resuscytacyjne u noworodka (zabezpieczenie przed utratą ciepła, udrożnienie dróg oddechowych, stymulacja dotykiem); 36. Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u noworodka, z wyłączeniem intubacji dotchawiczej; 37. Powikłania wynikające z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka; 38. Metody komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą, w tym w sytuacjach szczególnych w opiece okołoporodowej, lub ze względu na stosowane leczenie; 39. Komunikacja z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia i sytuacji położniczej pacjentki.	
28	Położnictwo i opieka położnicza	4+4+7	D.W.12.	1. Zadania położnej w monitorowaniu przebiegu ciąży i ocenie ryzyka położniczego;	wykonanie zadania , odpowiedź ustna , egzamin, analiza przypadku
			D.W.13.	2. Metody i techniki komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą lub stosowane leczenie;	
			D.W.14.	3. Etiologia, patogenez, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;	
			D.W.15.	4. Zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w okresie ciąży fizjologicznej i ciąży o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu, a także wydolności łożyska, oraz rolę położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;	
			D.W.16.	5. Zasady monitorowania stanu płodu za pomocą fonokardiografii i elektrokardiografii (bezpośredniej, brzusznej);	
			D.W.17.	6. Zasady i metody monitorowania stanu płodu w stanach zagrożenia życia kobiety ciężarnej (w tym wstrząs, rozlane wykrzepianie wewnątrzmaciczne, zrzucawka, ostry brzuch);	
			D.W.18.	7. Rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz z zaburzeń psychicznych;	
			D.W.19.	8. Zadania położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży i porodu, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych u kobiety;	
			D.W.20.	9. Definicja porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, nad noworodkiem i ich rodziną;	
			D.W.21.	10. Proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią oraz działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;	
			D.W.22.	11. Zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;	
			D.W.23.	12. Uwarunkowania i zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej, w tym perinatalnej opieki hospicyjnej;	
			D.W.24.	13. Metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;	
			D.W.25.	14. Wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną i rodzącą oraz z noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;	
			D.W.26.	15. Wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;	
			D.W.27.		
			D.W.28.		
			D.U.26.		
			D.U.27.		
			D.U.28.		

			D.U.29.	16. Elementy diagnostyki prenatalnej (podstawy i wskazania do wykonania diagnostyki prenatalnej, badania prenatalne nieinwazyjne i inwazyjne);	
			D.U.30.	17. Techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;	
			D.U.31.	18. Przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;	
			D.U.32.	19. Czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu – rozpoznanie i eliminacja zagrożenia.	
			D.U.33.	20. Indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej.	
			D.U.34.	21. Planowanie postępowania położniczego i opieka położnicza nad kobietą ciężarną i w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;	
			D.U.35.	22. Standardy opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;	
			D.U.36.	23. Karmienie naturalne - poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu;	
			D.U.37.	24. Problemy laktacyjne i działania prewencyjne w tym zakresie;	
			D.U.38.	25. Zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami ciężarnymi i w okresie porodu;	
			D.U.39.	26. Objawy domyślne, prawdopodobne i pewne – rozpoznanie ciąży;	
				27. Profilaktyka ogólna i swoista chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;	
				28. Opiekę położniczą nad kobietą w okresie okołoporodowym powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;	
				29. Wsparcie w sytuacji szczególnej obejmującej poronienie, urodzenie dziecka martwego, niezdolnego do życia, z wadą i urazem okołoporodowym lub z ciężką chorobą;	
				30. Ocena dobrostanu płodu za pomocą dostępnych metod klinicznych. Różnice i podobieństwa w ocenie dobrostanu płodu za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich;	
				31. Rodzaje i wybór metod rejestracji dobrostanu płodu, uwzględniając czas trwania ciąży, objawy kliniczne oraz stan kobiety ciężarnej i płodu;	
				32. Metody weryfikacji zapisu KTG w ciąży o przebiegu patologicznym oraz analiza cech charakteryzujących zapisy KTG w wybranych chorobach wnikających przebieg ciąży;	
				33. Zagrożenia płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	
29	Ginekologia i opieka ginekologiczna	4+4+7	D.U.40.	34. Opieka psychologiczna nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie.	egzamin, odpowiedź ustna, wykonanie zadania, analiza przypadku
			D.W.30.	1. Przygotowanie kobiety i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa.	
			D.W.31.	Edukacja w zakresie zachowań prekonceptyjnych;	
			D.W.32.	2. Działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych;	
			D.W.33.	3. Opieka ginekologiczna nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad osobą w związku z transycją płci i w sytuacji zaburzeń płodności;	
			D.W.34.	4. Opieka nad kobietą i jej partnerem w okresie prekonceptyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;	
			D.W.35.	5. Opieka nad pacjentką doświadczającą niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;	
			D.W.36.	6. Choroby gruczołu piersiowego – charakterystyka i rozpoznanie nieprawidłowości.	
			D.W.37.	7. Edukacja pacjentki w zakresie samobadania i samoobserwacji;	
				8. Wczesne rozpoznanie objawów chorób nowotworowych i stanów przednowotworowych narządów	

			D.W.38.	ptciowych; 9. Ocena wyniku badania cytologicznego według klasyfikacji Papanicolaou i w systemie Bethesda; 9. Zaburzenia statyki narządu rodno – rozpoznanie, profilaktyka i leczenie zaburzeń uroginekologicznych; 10. Zaburzenia i patologie seksualne; 11. Przygotowanie pacjentki do ginekologicznych zabiegów operacyjnych. 12. Planowanie i realizacja opieki po zabiegach oraz podczas radio- i chemioterapii; 13. Przygotowanie pacjentki do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z jej rodziną; 14. Asystowanie przy zabiegach ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia.	
			D.W.39.		
			D.W.40.		
			D.W.41.		
			D.W.42.		
			D.W.43.		
			D.U.41.		
			D.U.42.		
			D.U.43.		
			D.U.44.		
			D.U.45.		
			D.U.46.		
			D.U.47.		
			D.U.48.		
			D.U.49.		
			D.U.50.		
30	Neonatologia i opieka neonatologiczna	2+3+3	D.W.44.	1. Czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny; 2. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie noworodka i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości i stanu klinicznego; 3. Rodzaje odporności, czynniki modyfikujące odporność oraz odrębności układu odpornościowego noworodka; 4. Zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadą i urazem okołoporodowym, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV, w zależności od stopnia jego dojrzałości; 5. Zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka; 6. Zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem; 7. Specjalistyczna opieka nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego, w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych; 8. Ocena stanu noworodka i badania diagnostyczne noworodka; 9. Powikłania wynikające z udzielania świadczeń specjalistycznych w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka oraz monitorowanie stanu noworodka po resuscytacji krążeniowo-oddechowej; 10. Przygotowanie noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow; 11. Rozpoznanie i klasyfikowanie NOP. 12. Charakterystyka miejscowych oraz uogólnionych reakcji organizmu występujących u noworodka po	wykonanie zadania , odpowiedź ustna, egzamin
			D.W.45.		
			D.W.46.		
			D.W.47.		
			D.W.48.		
			D.W.49.		
			D.U.51.		
			D.U.52.		
			D.U.53.		
			D.U.54.		
			D.U.55.		

			D.U.56.	szczepieniu ochronnym, postępowanie w przypadku ich wystąpienia; 13. Wydolność opiekuńcza rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi. Działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując do opieki nad dzieckiem w domu.	
31	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	2+2+2	D.W.50.	1. Działania profilaktyczne podejmowane wobec dziecka w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;	Odpowiedz pisemna , odpowiedź ustna, test, wykonanie zadania, analiza przypadku, egzamin
			D.W.51.	2. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach wieku rozwojowego, w szczególności chorobach niemowląt;	
			D.W.52.	3. Zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;	
			D.W.53.	4. Metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka, w szczególności niemowlęcia;	
			D.W.54.	5. Zasady opieki pielęgniarzkiej nad dzieckiem, w szczególności niemowlęciem, w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	
			D.W.55.	6. Zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz postępowanie z raną oparzeniową u niemowlęcia i sposoby jej pielęgnowania;	
			D.U.57.	7. Problemy zdrowotne dziecka, w szczególności niemowląt. Planowanie opieki w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	
			D.U.58.	8. Pierwsza pomoc w oparzeniach i zadławieniach. Pielęgnacja rany oparzeniowej u niemowlęcia.	
32	Choroby wewnętrzne	2+2+2	D.W.56.	1. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu człowieka;	odpowiedź ustna , prezentacja , analiza przypadku, wykonanie zadania, praca pisemna, egzamin
			D.W.57.	2. Rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej w zakresie samodzielnego wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych oraz zasady wykonywania badania EKG i interpretowania jego wyniku;	
			D.W.58.	3. Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjentki w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
			D.U.59.	4. Problemy zdrowotne pacjentek i planowanie opieki nad pacjentką w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;	
			D.U.60.	5. Wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawianie skierowania na ich wykonanie, zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	
			D.U.61.	6. Badanie EKG i zaburzenia zagrażające życiu pacjentki. Analiza zapisu czynności bioelektrycznej serca na kardiomonitorze pod kątem stanów zagrożenia zdrowia i życia pacjentki.	
33	Chirurgia	2+2+2	D.W.59.	1. Czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;	test, odpowiedź ustna, analiza przypadku, kolokwium, wykonanie zadania, egzamin
			D.W.60.	2. Zasady przygotowania pacjentki do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia,	
			D.W.61.	3. Specyfika pracy w bloku operacyjnym,	
			D.W.62.	4. Zasady opieki nad pacjentką po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	
			D.U.62.	5. Zasady opieki nad pacjentką z przetoką jelitową i przetoką moczową wyłonionymi czasowo i na stałe oraz pacjentką objętą terapią żywieniową;	
			D.U.63.	6. Zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi; 7. Planowanie i prowadzenie opieki pooperacyjnej w położnictwie i ginekologii.	
34	Psychiatria	2+2+2	D.W.63.	1. Etiopatogeneza, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym w depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senium;	test, prezentacja, odpowiedź ustna, wykonanie zadania, egzamin
			D.W.64.	2. Zasady postępowania wspierającego, edukacyjnego i psychoterapeutycznego w przypadku poronienia,	
			D.W.65.		

			D.U.64.	urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego; 3. Psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia; 4. Problemy pacjentek z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi w okresie: - dojrzewania, - okołoporodowym, - klimakterium. 5. Cel działania medycznego i interwencje terapeutyczne, w tym psychoedukacja; 6..Rozmowa terapeutyczna – zasady udzielania wsparcia.	
35	Anestezjologia i stany zagrożenia życia	2+2+2	D.U.65. D.W.66. D.W.67. D.W.68. D.W.69. D.U.66. D.U.67. D.U.68. D.U.69.	1. Stany zagrożenia zdrowia i ich objawy kliniczne oraz aparatura wykorzystywana w diagnostyce; 2. Wytyczne i zasady postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie według: - Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC), - Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC); 3. Zasady przyrządowego i bezprzyrządowego monitorowania stanu zdrowia kobiety i noworodka w intensywniej terapii; 4. Obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia; 5. Farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego (analgezja wziewna, regionalna i miejscowa, dożylna lub domięśniowa stosowanie opioidów), przygotowanie do analgezji, zasady postępowania w przypadku analgezji i monitorowania jej przebiegu oraz opieki nad kobietą rodzącą, w okresie połogu i nad noworodkiem; 6. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłego (w szczególności kobiety ciężarnej i rodzącej), noworodka i niemowlęcia, zgodnie z algorytmem zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia; 7. Znieczulenie - przygotowanie pacjentki i monitorowanie stanu w trakcie czynności; 8. Ocena poziomu bólu, w tym bólu porodowego, reakcji pacjentki na ból i jego nasilenie; 9. Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego.	wykonanie zadania , odpowiedź ustna, egzamin
36	Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	2+2	D.W.70. D.W.71. D.W.72. D.W.73. D.W.74. D.U.70. D.U.71. D.U.72. D.U.73.	1. Metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii; 2. Rola i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych; 3. Zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych, ginekologiczno-onkologicznych i chirurgicznych w obrębie piersi, w tym po mastektomii; 4. Zasady rehabilitacji wspierającej rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego; 5. Rehabilitacja przyłożkowa po operacjach ginekologicznych, porodzie drogami natury i cięciu cesarskim; 6. Formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną i rodzącą oraz z chorobą ginekologiczną; 7. Ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz rehabilitacja późna kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej; 8. Rehabilitacja wspierająca rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego.	praca pisemna , odpowiedź ustna , analiza przypadku, zaliczenie pisemne , prezentacja, projekt, wykonanie zadania
37	Podstawy ratownictwa	2	D.W.75. D.W.76.	1. Zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; 2. Procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych	zaliczenie pisemne , wykonanie zadania , test, egzamin

	medycznego		D.W.77.	3. Zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; 4. Obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia; 5. Zapobieganie następstwom nagłych stanów zagrożenia zdrowia, w szczególności poresuscytacyjnym; 6. Pierwsza pomoc w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia (w tym: doraźne unieruchomienie złamania kości, zwichnięcia i skręcenia, tamowanie krwawienia i krwotoków) oraz przygotowanie pacjentki do transportu w takich przypadkach; 7. Ocena stanu zagrożenia zdrowotnego, w szczególności wymagającego podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) na podstawie monitorowania bezprzrządkowego; 8. Zapobieganie powikłaniom wynikającym z podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS); 9. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci - obsługa automatycznego defibrylatora zewnętrznego (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzrządkowe udrażnianie dróg oddechowych.	
		D.W.78.			
		D.U.74.			
		D.U.75.			
		D.U.76.			
		D.U.77.			
38	Badania naukowe w położnictwie	1	D.W.79.	1. Przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty położnictwa; 2. Znaczenie badań naukowych dla praktyki zawodowej położnej i rozwoju zawodu położnej; 3. Położnicze organizacje naukowe i ich rola w badaniach naukowych; 4. Metody i techniki prowadzenia badań naukowych w położnictwie; 5. Zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej; 6. Krytyczna analiza publikowanych wyników badań naukowych oraz możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej położnej.	odpowiedź ustna , zaliczenie pisemne,
		D.W.80.			
		D.W.81.			
		D.W.82.			
		D.W.83.			
		D.U.78.			
		D.U.79.			
39	Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych- realizowane w ramach wszystkich przedmiotów				